

האם סרבנות גט היא עבירה פלילית?

לפני מספר ימים הורה היועץ המשפטי לממשלה, בעצה אחת עם פרקליט המדינה, לפתוח בחקירה פלילית כנגד סרבן גט. מדובר בפרשה שעלתה זה מכבר לכותרות לאחר שבית דין רבני חייב את אותו אדם לתת גט לאשתו, ואילו על אביו שהיה מעורב באופן עמוק בעניין הוטל עונש מאסר. מדובר בשינוי מהותי בהתייחסות המערכת המשפטית לתופעת סרבנות הגט, שעד כה לא נחשבה בגדר עבירה פלילית. יחד עם זאת, גם ללא הליך פלילי יכול בית דין רבני להטיל עונשים כבדים מאוד על הסרבנים, לרבות תקופות מאסר ארוכות.

מהי סרבנות גט על פי ההלכה היהודית

לפי ההלכה, מדובר במצב שבו גבר מסרב להיעתר לבקשת אשתו לסיים את נישואיהם, למרות שהשניים כבר אינם מממשים את ברית הנישואין, ולכן היא גם מנועה מלהינשא בשנית לאדם אחר. כידוע, הליכי פרידה בין בני זוג עשויים לערב רגשות סוערים, ואכן גברים רבים מגיעים למצב בו הם מסרבים לתת גט מפני שהם מבקשים לנקום בזוגתם, מפני שהם מקנאים לה, מאמינים שתשוב אליהם ברבות הימים, או מעוניינים לגרום לה לוותר על חלק מדרישותיה בהליך הגירושין.

האישה מצידה נותרת בבעיה גדולה שכן אינה יכולה להינשא בשנית ואם היא פתחה ביחסים חדשים עם גבר אחר והשניים מקיימים יחסי אישות, על פי ההלכה מוגדר הדבר כניאוף. דבר זה יוצר בעיה חמורה בבואם להתחתן ואם נולד להן ילד הוא נחשב בתור ממזר. באותה עת, סרבן הגט אינו מנוע מלקיים יחסי אישות עם נשים אחרות, ועליו לשלם לאשתו דמי מזונות. למרות האמור לעיל, חשוב לדעת שישנם מקרים רבים בהם סרבנית הגט היא דווקא האישה, ולמעשה מחצית המקרים הם כתוצאה מסרבנות נשים ומחצית סרבנות גברים. אכן, גם נשים מסרבות גט מסיבות דומות ובעיקר על מנת ללחוץ על הבעל לוותר על דרישות מסוימות בהליכי הגירושין, שכן העול הכלכלי של מזונות האישה דוחק אותו לפינה.

אילו עונשים מופעלים כנגד סרבני גט

על פי ההלכה היהודית ישנם מספר עונשים שעשוי בית דין רבני לפסוק כנגד סרבני גט. ראשית, אם האישה היא שמסרבת עשוי בית הדין הרבני להיעתר לבקשת בעלה ולבטל את דמי המזונות שלה. לעומת זאת, אם הגבר הוא המסרב ניתן להענישו בהגדלת המזונות. כמו כן, אם מדובר בסרבנות קשה במיוחד ניתן לשלול קצבאות שונות שמקבל הסרבן מהמוסד לביטוח לאומי, וישנן עוד סנקציות שונות הקשורות לדת היהודית כמו איסור על עלייה לתורה, קיום ברית מילה לילדי הסרבן, צירוף למניין וכדומה. אל כל אלו נוספים עונשים המנויים בחוקי ישראל שמקנים סמכויות שונות לבית הדין הרבני. לדוגמא, ניתן להעניש את הסרבן בביטול רישיון נהיגה ומניעת חידושו, הוצאת צו איסור יציאה מהארץ, מעצר, ביטול רישיון מקצועי, ביטול דרכון ומניעת חידושו, וכן מאסר לתקופות משתנות ועד 10 שנים.

הפרת הוראות של בית דין רבני - מהיום עבירה פלילית

כאמור, היועץ המשפטי לממשלה הורה כי תיפתח חקירה פלילית כנגד אדם שחויב על ידי בית דין רבני לתת גט לאשתו, והוא סרב לעשות כן. על פי היועץ המשפטי, עצם הסירוב לקיים את הוראות בית הדין הוא העבירה הפלילית, וזאת לאור הבנת מצוקתה הקשה של אישה עגונה, הפגיעה המשמעותית בכבודה וחירותה, והעניין הציבורי בנושא. לכן, יש לספק עוד כלים למערכות המשפט ואכיפה על מנת להתמודד עם התופעה, ומשטרת ישראל והפרקליטות אכן מתחילות לחקור את הפרשה. על פי מנהל בתי הדין הרבניים בישראל, מדובר בצעד חשוב הכולל אמירה ציבורי הנותן עוד כוח בידי הדיינים כדי ללחוץ ולהביא סרבנים לתת את הגט המיוחל. יש

24/01/2021

077-5006206

052-6885006

האם סרבנות גט היא עבירה פלילית?

לציין כי לא בכל מקרה סרבנות תיפתח מהיום חקירה פלילית, אך אין ספק כי מדובר בתקדים היסטורי המעביר את תופעת הסרבנות למישור הפלילי ומערב מעתה גם את המשטרה והפרקליטות במקרים שבהם נזקק בית הדין הרבני לסיועם.